

М.О. Багров

Державне підприємство «Український науково-дослідний інститут вагонобудування»
вул. І. Приходька 33, м. Кременчук, Полтавської обл., 39621, Україна
Телефон: +380 536(6) 60324, E-mail: office@ukrndiv.com.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3578-4290>

Ж.О. Семко

Державне підприємство «Український науково-дослідний інститут вагонобудування»
вул. І. Приходька, 33, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621, Україна
Телефон: +380 536(6) 60250, E-mail: shaganne@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0047-8509>

О.В. Калаганова

Державне підприємство «Український науково-дослідний інститут вагонобудування»,
вул. І. Приходька, 33, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621, Україна
Телефон: +380 536(6) 60250, E-mail: kitanka3110@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2487-0329>

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ РУХОМОГО СКЛАДУ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

Останнім часом набула актуальності процедура оцінювання відповідності продукції для рухомого складу та інфраструктури залізничного транспорту в особливих умовах надзвичайного стану, пов'язаних з введенням в Україні воєнного стану, а також посиленням негативного впливу пандемії COVID 19 на діяльність органів з сертифікації та підприємств-заявників сертифікації.

Несприятливі фактичні умови, спад рівня виробництва, що склалися, вимагають більш гнучкого підходу до вирішення питань з оцінки відповідності продукції за умов дотримання нормативних вимог. Під терміном нормативні вимоги слід розуміти такі, що є об'єктивними та обов'язковими для виконання (окрім випадків встановлених законодавством) для усіх учасників процесу оцінки відповідності, зокрема процесу сертифікації або нагляду за виробництвом сертифікованої продукції.

Також слід враховувати той факт, що вплив особливих умов надзвичайного стану не має створювати враження щодо допущення послаблення нормативних вимог до продукції, яку заявлено на сертифікацію. Ці нормативні вимоги залишаються незмінними з точки зору забезпечення характеристик та властивостей продукції, які гарантують її відповідність, та отже й її безпечність.

© Багров М.О., Семко Ж.О., Калаганова О.В., 2022

Не має сумнівів, що для виконання поставленої задачі органу з сертифікації необхідно визначити спосіб або метод, порядок, критерії, інші умови для отримання достовірного та об'єктивного результату щодо оцінки відповідності продукції. Від цього залежить не тільки рішення чи відповідає або не відповідає продукція вимогам, що на неї розповсюджуються, але і життя, і здоров'я персоналу органу з сертифікації. Тому дуже важливо під час прийняття рішення щодо проведення робіт із сертифікації або наглядання здійснити правильний вибір схеми сертифікації, способів спілкування із представниками підприємства-заявника, методів передачі і отримання задокументованої інформації, умов дотримання конфіденційності та неупередженості.

Інформація, що наведена у цій статті, призвана сприяти розумінню щодо суті запропонованого підходу у вирішенні питань з оцінки відповідності.

Ключові слова: оцінка відповідності, сертифікація, несприятливі фактичні умови, надзвичайний стан, нормативні вимоги.

Н.А. Багров

Государственное предприятие «Украинский научно-исследовательский институт вагоностроения»

ул. И. Приходько, 33, г. Кременчуг, Полтавская обл., 39621, Украина

Телефон: +380 536(6) 60324, E-mail: lab9@ukrndiv.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3578-4290>

Ж.А. Семко

Государственное предприятие «Украинский научно-исследовательский институт вагоностроения»

ул. И. Приходько, 33, г. Кременчуг, Полтавская обл., 39621, Украина

Телефон: +380 536(6) 60250, E-mail: shaganne@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0047-8509>

Е.В. Калаганова

Государственное предприятие «Украинский научно-исследовательский институт вагоностроения»

ул. И. Приходько, 33, г. Кременчуг, Полтавская обл., 39621, Украина

Телефон: +380 536(6) 60250, e-mail: kitanka3110@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2487-0329>

ОЦЕНКА СООТВЕТСТВИЯ ПРОДУКЦИИ ДЛЯ ПОДВИЖНОГО СОСТАВА И ИНФРАСТРУКТУРЫ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА В ОСОБЫХ УСЛОВИЯХ

В последнее время приобрела актуальность процедура оценки соответствия продукции для подвижного состава и инфраструктуры железнодорожного транспорта в особых условиях чрезвычайной ситуации, которые связаны с введением в Украине военного положения, а также с усилением негативного влия-

ня пандемії COVID 19 на діяльність органів по сертифікації і підприємств-заявників сертифікації.

Сложившиеся неблагоприятные фактические условия, спад уровня производства требуют более гибкого подхода к решению вопросов по оценке соответствия продукции при условии соблюдения нормативных требований. Под термином нормативные требования следует понимать такие, которые являются объективными и обязательными для выполнения (кроме случаев, установленных законодательством) для всех участников процесса оценки соответствия, в том числе процесса сертификации или надзора за производством сертифицированной продукции.

Также следует учитывать тот факт, что влияние особых условий чрезвычайного положения не должно создавать впечатления о допустимости послабления нормативных требований к продукции, которую заявлено на сертификацию. Эти нормативные требования остаются неизменными с точки зрения обеспечения характеристик и свойств продукции, которые гарантируют её соответствие, и, следовательно, её безопасность.

Нет сомнений, что для выполнения поставленной задачи органу по сертификации необходимо определить способ или метод, порядок, критерии, другие условия для получения достоверного и объективного результата касательно оценки соответствия продукции. От этого зависит не только решение о соответствии или несоответствии продукции требованиям, которые на неё распространяются, но и жизнь, и здоровье персонала органа по сертификации. Поэтому очень важно во время принятия решения по проведению работ по сертификации или надзору сделать правильный выбор схемы сертификации, способов общения с представителями предприятия-заявителя, методов передачи и получения задокументированной информации, условий соблюдения конфиденциальности и непредвзятости.

Информация, приведенная в этой статье, призвана способствовать пониманию сути предложенного подхода при решении вопросов по оценке соответствия.

Ключевые слова: оценка соответствия, сертификация, неблагоприятные фактические условия, чрезвычайное положение, нормативные требования.

Вступ. Згідно із законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» [1] відповідність продукції, що вводиться в експлуатацію або обіг, надається на ринку країни, заданим (зокрема нормативним) вимогам має бути встановлена під час виконання певних процедур, визначених законодавством.

Термін «процедура оцінки відповідності» визначено у статті 1 закону [1] таким чином:

«процедура оцінки відповідності - будь-яка процедура, яка безпосередньо чи опосередковано використовується для визначення того, що задані вимоги виконуються».

До таких процедур згідно із законом [1] відносяться процедури:

- оцінка відповідності як «процес доведення того, що задані вимоги, які стосуються продукції, процесу, послуги, системи, особи чи органу, були виконані»;
- підтвердження відповідності як «видача документа про відповідність, яка ґрунтується на прийнятому після критичного огляду рішенні про те, що виконання заданих вимог було доведено»;

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

- сертифікація як «підтвердження відповідності третьою стороною, яке стосується продукції, процесів, послуг, систем або персоналу»;

- інспектування як «перевірка продукції, процесу, послуги чи установки або їх проекту та визначення їх відповідності конкретним вимогам або, на основі професійного судження, загальним вимогам».

При цьому термін «наглядання/нагляд» у законі [1] не визначено.

Але згідно з пунктом 7.9 ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 [2] наведено умови щодо встановлення та визначення періодичності проведення нагляду за сертифікованою продукцією (7.9.3 [2]), або процесом чи послугою (7.9.4 [2]) у разі постійного використання знака сертифікації якщо це передбачено схемою сертифікації.

Для визначення мети проведення нагляду звернемось до ДСТУ 3413-96 [3]:

Відповідно до 6.9.1 [3] встановлено, що для впевненості у стабільності показників продукції, що підтверджені під час сертифікації, має провадитись технічний нагляд. У додатку Е [3] визначено, що технічний нагляд проводиться з метою:

«Е.1.2.1 Забезпечення постійної відповідності сертифікованої продукції вимогам нормативних документів;

Е.1.2.2 Підтримки впевненості всіх зацікавлених сторін у тому, що сертифікована продукція продовжує відповідати зазначеним вимогам і знак відповідності використовується вірно.

Е.1.2.3 Попередження виникнення умов, що можуть привести до випуску продукції, що не відповідає вимогам нормативних документів.

Е.1.2.4 Виявлення причин невідповідності продукції, встановлених під час проведення нагляду. ...»

Примітка. ДСТУ 3413-96 скасовано з 01.01.2018 згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 2017-12-29 № 500.

Крім того, відповідно до розділу 6 ДСТУ-Н ПМГ 40:2009 [4] при сертифікації продукції у сфері залізничного транспорту передбачено проведення інспекційного контролю, який за своїми основними видами робіт можна кваліфікувати як проведення нагляду.

Примітка. При інспекційному контролі згідно із [4] здійснюють такі види робіт:

- аналіз інформації про якість сертифікованої залізничної продукції, отриманої від отримувача сертифікату, залізничних адміністрацій, залізниць або інших заінтересованих організацій;

- проведення перевірки підприємства з аналізом стану виробництва (системи управління якістю), проведення випробувань продукції;

- аналіз отриманих результатів, оформлення звітних документів та прийняття рішення за результатами інспекційного контролю».

Отже, як і проведення робіт з оцінки відповідності (сертифікації) так і проведення робіт з нагляду (наглядання) за сертифікованою продукцією, якщо нагляд передбачений схемою сертифікації, узгодження якої здійснюється на етапі подання заявки та прийняття рішення за заявкою, є обов'язковими для виконання з урахуванням обставин, що пов'язані із несприятливими фактичними умовами щодо воєнного стану або карантину.

Мета. Метою цієї статті є визначення порядку, випадків та критеріїв проведення оцінки відповідності (сертифікації) продукції за обраною схемою, включаючи наглядання/нагляд, зокрема в умовах надзвичайної ситуації з урахуванням фактичних обставин.

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

Матеріал та результати досліджень. Оцінювання та/або наглядання (технічний нагляд) є основними невід'ємними етапами процесу оцінки відповідності (сертифікації) продукції, послуг, атестації виробництв.

Розгляд процесу оцінювання, як комбінації функцій щодо діяльності органу з сертифікації стосовно оцінки відповідності, містить аналіз відповідних документів, відбір зразків, проб, випробування та наглядання (технічний нагляд).

Для впровадження оцінювання орган з сертифікації (ОС) готує план для діяльності з оцінювання, щоб управляти необхідними заходами.

У разі, якщо наглядання охоплює також оцінювання, розгляд або рішення щодо сертифікації (одночасне здійснення наглядання (технічного нагляду) та повторної оцінки відповідності (сертифікації), ОС виконує вимоги до наглядання з урахуванням вимог щодо оцінювання.

Залежно від особливостей обраної схеми сертифікацій і вимог до продукції, послуг, виробництва, цей план може бути загальним, придатним для всіх схем сертифікацій, що застосовує ОС, або спеціальним планом для окремого виду діяльності за обраною схемою.

Необхідність оцінити продукцію, або послуги, або виробництво здійснюється ОС відповідно до вимог, які містить галузь сертифікації, та інших вимог, визначених схемою сертифікації (атестації виробництва).

Доречно звернути увагу, що галузь сертифікації можна розглядати як сферу акредитації органу з сертифікації, якщо він пройшов процедуру акредитації в національному або іншому органі з акредитації відповідно до вимог, встановлених Законом України «Про акредитацію органів оцінки відповідності» [5].

Також треба визначити, що схеми сертифікації, які впроваджуються органом з сертифікації відповідно до ДСТУ EN ISO/IEC 17067:2014 [6] є системою з сертифікації, яка розповсюджується на певну продукцію, до якої застосовуються одні ті самі встановлені вимоги, певні правила і процедури (пункт 3.2 [6]).

Для зменшення ризиків для життя та здоров'я персоналу ОС, пов'язаних, перш за все, з відрядженнями на підприємства-заявники сертифікації (атестації виробництв) в умовах посилення негативного впливу пандемії COVID 19 на діяльність ОС та діяльність підприємств-заявників або з введенням в Україні воєнного стану ОС, за можливістю, уникає будь-яких прямих контактів з персоналом підприємства-заявника, а саме скорочує кількість відряджень персоналу ОС, або за умов введення в Україні воєнного стану припиняє будь-які відрядження персоналу на підприємства-виробники.

Для реалізації процесу оцінки відповідності (сертифікації) в особливих умовах ОС віддає перевагу наступним методам оцінювання та наглядання за продукцією, послугами, виробництвом, а саме:

- аналізуванню документів, які отримуються від підприємства-заявника одночасно із заявкою на оцінку відповідності (сертифікацію) продукції, послуг, атестацію виробництва;
- аналізуванню документів, які надаються на електронну адресу ОС, за запитом;
- оцінюванню документів об'єктивного фото-контролю, отриманих в режимі «он-лайн» за запитом ОС;
- проведенню «відеоконференцій» тощо.

У разі виявлення невідповідностей, ОС інформує заявника про них. Якщо заявник висловлює інтерес в продовженні процесу оцінки відповідності (сертифікації) продукції, послуг, атестації виробництва, ОС надає інформацію щодо додаткових

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

завдань з оцінювання, що є необхідними для перевірки того, що невідповідності були усунені.

Якщо заявник погоджує виконання додаткових завдань з оцінювання, процес оцінювання повторюється, щоб виконати додаткові завдання з оцінювання.

В крайньому випадку, якщо використання методів оцінювання та/або наглядання «он-лайн» не забезпечує повного досягнення мети сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва, та уникнути відрядження на підприємство не вдається, персонал ОС повинен діяти під час відрядження із дотриманням певних заходів безпеки та з використанням засобів індивідуального захисту.

Під час введення надзвичайного або воєнного стану ОС для випадку повторної сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва, як виключення, може здійснювати оцінювання та/або наглядання за скороченою процедурою, без відвідування підприємства-виробника (тобто дистанційно), за умов, якщо:

- заявка на повторну оцінку відповідності (сертифікацію) продукції, послуг, атестацію виробництва подана до ОС завчасно, принаймні за три місяці до закінчення терміну дії документів з попередньої сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва;
- договір на оцінку відповідності (сертифікацію) продукції, послуг, атестацію виробництва між заявником та ОС укладений та попередня оплата послуг ОС виконана;
- термін чинності документів з попередньої сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва закінчується в період дії надзвичайного або воєнного стану;
- підприємство-заявник сумлінно виконувало вимоги ліцензійної угоди, своєчасно забезпечувало проведення технічного нагляду протягом дії документів з попередньої сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва;
- підприємство-заявник надало документи на будь-якому носії, які є переконливим доказом відповідності продукції, послуг, атестованого виробництва встановленим вимогам, а саме довідки щодо змін до документації, щодо приписів органів контролю та нагляду, щодо претензій та рекламацій, результати приймально-здавальних, періодичних та інших контрольних випробувань тощо.

В цьому разі рішення про проведення дистанційної оцінки приймається ОС за умов:

- 1) проїзд до Заявника або конкретного місця розташування не є можливим або доцільним (наприклад, з міркувань безпеки для життя та здоров'я персоналу ОС, обмежень або заборони поїздок тощо);
- 2) наявності форс-мажорних обставин;
- 3) діяльність або заходи, заплановані з метою проведення оцінки на місці, не можуть бути завершені, і продовження терміну проведення оцінки на місці не є найдоцільнішим рішенням;
- 4) наявності узгоджених договірних документів та узгодженої дати проведення дистанційної оцінки;
- 5) можливості групи з аудиту та представників підприємства спілкуватись між собою з дотриманням вимог щодо конфіденційності;
- 6) ситуація вимагає, щоб група аудиторів (експертів) ОС ПІВ виконала оцінку на місці (наприклад, обстеження виробництва або перевірка виробництва і атестація його технічних можливостей), але такий візит не може бути здійснений у визначений проміжок часу.

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

Рішення про проведення дистанційної оцінки не може бути прийняте ОС за наступних умов:

1) на підприємстві протягом строку дії сертифіката відповідності на продукцію або атестата виробництва не було проведено технічний нагляд у встановлений ОС термін за зверненням підприємства-заявника щодо відтермінування оцінювання;

2) у разі проведення робіт із первинної сертифікації продукції чи послуги залежно від обраної схеми, або атестації виробництва, що передбачає оцінку на місці.

Мета проведення дистанційної оцінки полягає у встановленні належного рівня довіри до результатів оцінювання та/або наглядання, проведеного за допомогою електронних та/або комунікаційних засобів. Дистанційна оцінка надає можливість підвищити оперативність проведення робіт з оцінювання та наглядання, залучити персонал ОС, який в силу об'єктивних причин не може відвідати об'єкти заявника, а також уникнути затримок та обмежень, що можуть виникнути під час поїздок з метою проведення оцінки на місці.

Використання дистанційного оцінювання може здійснюватися на добровільній основі за взаємною згодою між ОС та Заявником.

При цьому рівень ризику стосовно достовірності отриманих даних під час проведення оцінки має бути прийнятним для ОС. Бажано, залежно від оцінювання та/або наглядання за продукцією, процесом, послугою, щоб до складу групи аудиторів входила особа, яка знайома із конструкцією, складом, технічними характеристиками, особливостями технології виготовлення продукції, технології виконання робіт з виробництва або надання послуг з ремонту та відновлювання рейкового рухомого складу та його запасних частин, щодо яких провадяться роботи з оцінки відповідності (сертифікації, атестації, технічного нагляду), та, якщо доречно, із системою управління якістю підприємства.

Критеріями для прийняття рішення щодо проведення оцінювання та наглядання шляхом дистанційної оцінки є:

- наявність сталого досвіду та підтвердженої позитивної репутації підприємства-заявника щодо виготовлення продукції, або надання послуг з ремонту та відновлювання, або підтвердження технічних можливостей виробництва, які відповідають встановленим вимогам протягом останніх п'яти років;

- можливість організувати електронний або комунікативний зв'язок, який дозволяє застосування засобів відеозйомки та надання підтверджувальних фотоматеріалів;

- можливість надання зразків продукції для проведення випробувань з метою сертифікації або з метою підтвердження технічних можливостей (у разі атестації виробництва) у приміщенні випробувального центру продукції вагонобудування та ливарного виробництва для вагонобудування ДП «УкрНДІВ» (ВЦ ПВ ДП «УкрНДІВ»).

Дистанційну оцінку ОС здійснює відповідно до наказу в умовах, що забезпечують:

- наявність потенційної тиші з метою запобігання впливу перешкод та фонового шуму (наприклад, гучномовців);

- використання веб-камер для забезпечення необхідної наочної оцінки події (наприклад, спостереження, інтерв'ю, наради).

Протоколи попередньої, заключної наради та протоколи невідповідності (за їх наявності) у форматі, що забезпечує захист від втручання (наприклад, pdf) з офіційної

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

електронної адреси (офіційного домену) ОС надсилаються на електронну адресу підприємства. Підприємство має роздрукувати, підписати та надіслати скановані зразки до ОС. Також підписані документи надсилаються на поштову адресу ОС на паперових носіях.

Дистанційна оцінка може бути припинена за таких умов:

- в разі неможливості підтримання належного зв'язку (або за його відсутності);
- у разі відсутності або не готовності великогабаритної продукції (вагон, локомотив тощо) за об'єктивних обставин (передача об'єкта замовнику, виконання запланованих видів ремонту не в повному обсязі тощо).

Якщо за наведених вище об'єктивних обставин, склалась ситуація неможливості проведення дистанційної оцінки у зазначені строки, прийняття рішення щодо такої події має бути задокументовано. У разі виникнення такої ситуації фактичний термін проведення дистанційної оцінки може бути подовжено.

Під час дистанційної оцінки є обов'язковим виконання заходів щодо проведення попередньої та заключної нарад, оформлення протоколів невідповідностей (якщо виявлено), актів відбору та ідентифікації зразків, протоколів випробувань інших документів за правилами, що встановлені ОС.

Документи, що перелічено вище, подаються у форматі, що забезпечує захист від втручання (наприклад, pdf) з офіційної електронної адреси (офіційного домену) ОС надсилаються на електронну адресу підприємства. Підприємство має роздрукувати, підписати та надіслати скановані зразки документів до ОС. Також підписані документи надсилаються на поштову адресу ОС на паперових носіях.

Під час заключної наради має бути визначені умови щодо подальшої взаємодії між підприємством-заявником та групою аудиторів (експертів) ОС, а відповідна інформація про це повідомлена керівництву ОС та підприємства-заявника.

Відбір зразків для проведення випробувань здійснює уповноважена особа, призначена керівництвом підприємства-заявника, за довіреністю ОС методом випадкового відбору із партії продукції, або методом найбільшої об'єктивності для передачі їх на випробування у випробувальний підрозділ, призначений ОС. Зразки-свідки із партії, з якої було відібрано зразки для випробувань, мають зберігатися підприємством-заявником в умовах, що забезпечують збереження їх якості та цілісності.

Примітка. Технічно складні, великогабаритні зразки та зразки продукції, що мають заводські номери (вагони, локомотиви, візки, колісні пари тощо), після проведення випробувань з метою оцінки відповідності (сертифікації) не залишають на зберігання в ВЦ (ВЛ) або у заявника, як зразки-свідки, але для цих зразків заявником повинно бути забезпечено їх простежування під час експлуатації.

Відібрані зразки продукції мають бути укомплектовані, упаковані та, за необхідністю, опломбовані (опечатані).

Умови зберігання і транспортування відібраних зразків продукції до випробувального підрозділу не повинні змінювати параметри та характеристики продукції, зокрема ті, за якими будуть проводитися випробування цих зразків.

Уповноважена особа, яка відбирає зразки продукції для випробувань, забезпечує їх збереження і своєчасність доставки до місця проведення випробувань.

Наступні процедури з оцінювання та/або наглядання після дистанційної оцінки здійснюються у звичайному порядку.

Для випадку повторної сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва у разі введення надзвичайного або воєнного стану ОС, як виключення, може здійснювати оцінювання та/або наглядання за скороченою процедурою, без

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

відвідування підприємства-виробника та без проведення випробувань з метою сертифікації, за умов, якщо:

- заявка на повторну оцінку відповідності (сертифікацію) продукції, послуг, атестацію виробництва подана до ОС завчасно, принаймні за три місяці до закінчення терміну дії документів з попередньої сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва;

- договір на оцінку відповідності (сертифікацію) продукції, послуг, атестацію виробництва між заявником та ОС укладений та попередня оплата послуг ОС виконана;

- термін чинності документів з попередньої сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва закінчується в період дії надзвичайного або воєнного стану;

- підприємство-заявник сумлінно виконувало вимоги ліцензійної угоди, своєчасно забезпечувало проведення технічного нагляду протягом дії документів з попередньої сертифікації продукції, послуг, атестації виробництва;

- підприємство-заявник надало документи на будь-якому носії, які є переконливим доказом відповідності продукції, послуг, атестованого виробництва встановленим вимогам, а саме довідки щодо змін до документації, щодо приписів органів контролю та нагляду, щодо претензій та рекламацій, результати приймально-здавальних, періодичних та інших контрольних випробувань тощо.

Результати аналізування наданих документів оформлюються у вигляді звіту за результатами технічного нагляду за формою встановленою в Порядку ПС 9.15 [7].

За позитивними результатами аналізу наданих доказових документів ОС може прийняти рішення про видачу сертифіката відповідності, атестата виробництва на новий, обмежений термін від трьох до шести місяців.

Після відміни надзвичайного або воєнного стану та закінчення обмеженого терміну дії документів за результатами сертифікації (атестації) за наявності умов щодо безпеки для життя та здоров'я персоналу ОС під час відрядження на підприємство-заявник, за діючим договором ОС проводить заходи у звичайному порядку з аудитом виробництва, відбором та ідентифікацією зразків продукції та проведенням випробувань з метою сертифікації у акредитованому випробувальному підрозділі, з видачею документів за результатами сертифікації (атестації) на термін, передбачений обраною схемою сертифікації.

Оформлення звітних документів з проведення оцінки відповідності (сертифікації) або наглядання (технічного нагляду) дистанційно або за скороченою процедурою виконується відповідно до правил системи сертифікації ОС.

Усі звітні документи (протоколи нарад, звіти тощо) мають містити ідентифікацію об'єктів, які були піддані дистанційній оцінці або оцінці за скороченою процедурою.

Оформлені документи мають об'єктивно забезпечити думку, що вимоги, встановлені до продукції, послуг, виробництва, виконуються.

У разі виявлення доказів або надходження повідомлень (споживачів продукції або послуг, що сертифікуються, органів прокуратури, органів виконавчої влади тощо) щодо навмисного надання з боку підприємства – замовника неправдивої інформації, або приховування інформації, ОС має право прийняти рішення про скасування результатів проведення дистанційної оцінки або оцінки за скороченою процедурою.

РЕЙКОВИЙ РУХОМИЙ СКЛАД

В умовах надзвичайної ситуації порядок виконання оцінки відповідності (сертифікації) чи наглядання (технічного нагляду) спрямований в загальному випадку на забезпечення того, що:

а) вимоги до провадження оцінювання та наглядання чітко визначені, документально оформлені і зрозумілі;

б) будь-які розбіжності між ОС і замовником усунуто;

в) ОС здатен надати послуги з оцінювання та наглядання стосовно заявленої галузі оцінки відповідності та, якщо доречно, визначити умови проведення обстеження об'єктів заявника, а також будь-яких інших спеціальних вимог, зокрема, умови спілкування засобами електронного або комунікативного зв'язку шляхом відео конференцій;

г) ОС не має права відмовити будь-якому заявнику, якщо продукція, що заявляється, входить до сфери акредитації ОС, окрім випадків, передбачених законодавством.

Висновки.

1) Визначення порядку, випадків та критеріїв проведення оцінки відповідності (сертифікації) продукції за обраною схемою, включаючи наглядання (технічний) нагляд, зокрема в умовах надзвичайної ситуації з урахуванням фактичних обставин є доцільним та об'єктивно необхідним засобом у вирішенні питань щодо відповідності заданим (зокрема нормативним) вимогам продукції, що вводиться в експлуатацію або обіг, надається на ринку України.

2) Здійснення процедури оцінки відповідності (сертифікації) та наглядання (технічного нагляду) виконується за встановленими ОС правилами з урахуванням особливостей та характеристик продукції, сталості стану виробництва, дотримання підприємством-заявником вимог та правил оцінки відповідності (сертифікації).

3) Встановлено деякі особливі умови щодо виконання оцінки відповідності (сертифікації) та наглядання (технічного нагляду) дистанційно та за скороченою процедурою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» (Документ 124-VIII), Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 14, ст. 96, Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19?find=1&text>
2. ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг, Київ, 2020. 22 с.
3. ДСТУ 3413-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції, Київ, 2013. 28 с.
4. ДСТУ-Н ПМГ 40:2009 Система сертифікації на залізничному транспорті. Попрядок сертифікації залізничної продукції (ПМГ 40-2001, IDT), Київ, 2008. 40 с.
5. Закон України «Про акредитацію органів оцінки відповідності» (Документ 2407-III), Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 32, ст. 170, Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14?find=1&text>
6. ДСТУ EN ISO/IEC 17067:2014 (EN ISO/IEC 17067:2013, IDT; ISO/IEC 17067:2013, IDT) Оцінювання відповідності. Основні положення сертифікації продукції та керівні вказівки щодо схем сертифікації продукції, Київ, 2014. 18 с.
7. Порядок проведення технічного нагляду за виробництвом оцінюваної (сертифікованої) продукції та агестованим виробництвом, Кременчук, ОС ПВ ДП «УкрНДІВ», 2019. 30 с.

M.O. Bahrov

State Enterprise «Ukrainian Scientific Railway Car Building Research Institute»
33 I. Prykhodka St., Kremenchuk, 39621, Ukraine
Tel: +380 536(6) 60324, E-mail: office@ukrndiv.com.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3578-4290>

Zh.O. Semko

State Enterprise «Ukrainian Scientific Railway Car Building Research Institute»
33 I. Prykhodka St., Kremenchuk, 39621, Ukraine
Tel.: +380 536(6) 60250, E-mail: : shaganne@gmail.com
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-0047-8509>

O.V. Kalahanova

State Enterprise «Ukrainian Scientific Railway Car Building Research Institute»
33 I. Prykhodka St., Kremenchuk, 39621, Ukraine
Tel.: +380 536(6) 60250, E-mail: kitanka3110@gmail.com
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2487-0329>

ASSESSMENT OF CONFORMITY OF PRODUCTS FOR ROLLING STOCK AND RAILWAY TRANSPORT INFRASTRUCTURE UNDER SPECIAL CONDITIONS

Recently, the procedure of assessing the conformity of products for rolling stock and railway infrastructure in special emergency conditions related to the imposition of martial law in Ukraine, as well as increasing the negative impact of the COVID 19 pandemic on the activities of certification bodies and certification companies.

Adverse existing conditions, the decline in the production output, require a more flexible approach to addressing issues of conformity assessment of products in compliance with regulatory requirements. The regulatory requirements should be interpreted as those that are objective and mandatory (except as required by law) for all participants in the conformity assessment process, including the certification process or supervision of the production of certified products.

It should also be kept in mind that the impact of special conditions of the emergency state should not give the impression of allowing the relaxation of regulatory requirements for products declared for certification. These regulatory requirements remain unchanged in terms of ensuring the characteristics and properties of the product that ensure its compliance and, consequently, its safety.

There is no doubt that in order to perform the task of the certification body, it is necessary to determine the approach or method, procedure, criteria, and other conditions for obtaining a reliable and objective result in assessing the products conformity. There is no doubt that in order to perform the task of the certification body it is necessary to determine the method or method, procedure, criteria and other conditions for obtaining a reliable and objective result in assessing the conformity of products. Not only a decision concerning the compliance or non-compliance of products with the requirements that cover it, but both the life and health of the certification body personnel depend on it. Therefore, it is very important when making a decision on certification or supervision to make the right choice of certification scheme, ways to communicate with

representatives of the applicant company, methods of transmitting and receiving documented information, conditions of confidentiality and impartiality.

The information provided in this article is intended to contribute to the understanding of the proposed approach in addressing conformity assessment issues.

Key words: *conformity assessment, certification, unfavorable actual conditions, state of emergency, regulatory requirements.*

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy «Pro tekhnichni rehlymenty ta otsinku vidpovidnosti» (Dokument 124-VIII) [Law of Ukraine "On Technical Regulations and Conformity Assessment" (Document 124-VIII)]. (2015). *Vidomosti Verkhovnoi Rady – Bulletin of Verkhovna Rada*, 14, Art. 96. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19?find=1&text> [in Ukrainian]
2. Otsinka vidpovidnosti. Vymohy do orhaniv z sertyfikatsii produktsii, protsesiv ta posluh [Conformity assessment. Requirements for bodies certifying products, processes and services]. (2020). *DSTU EN ISO/IEC 17065:2019*, Kyiv [in Ukrainian]
3. Systema sertyfikatsii UkrSEPRO. Poriadok provedennia sertyfikatsii produktsii [Certification system for Ukrainian certification of products. Procedure for certification of products]. (2013). *DSTU 3413-96*. Kyiv [in Ukrainian]
4. Systema sertyfikatsii na zaliznychnomu transporti. Poriadok sertyfikatsii zaliznychnoi produktsii [Certification system for railway transport. Procedure for certification of railway products] *DSTU-N PMH 40:2009 (PMH 40-2001, IDT)*. (2008). Kyiv [in Ukrainian]
5. Zakon Ukrainy «Pro akredytatsiiu orhaniv otsinky vidpovidnosti» (Dokument 2407-III) [Law of Ukraine "On Accreditation of Conformity Assessment Bodies"] (2001). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada*, 32, p. 170. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14?find=1&text> [in Ukrainian]
6. Otsiniuvannia vidpovidnosti. Osnovni polozhennia sertyfikatsii produktsii ta kerivni vказivky shchodo skhem sertyfikatsii produktsii [Conformity assessment. Basic provisions of product certification and guidelines for product certification schemes]. (2014). *DSTU EN ISO/IEC 17067:2014 (EN ISO/IEC 17067:2013, IDT; ISO/IEC 17067:2013, IDT)* [in Ukrainian]
7. Poriadok provedennia tekhnichnoho nahliadu za vyrobnytstvom otsiniuvanoi (sertyfikovanoi) produktsii ta atestovanim vyrobnytstvom [Procedure for technical supervision over the production of evaluated (certified) products and certified production]. (2019). Kremenichuk: OS PV DP «UkrNDIV» [in Ukrainian]